

Ivanova L. P. The synthesis of Sciences and arts as an important tendency of development of modern consciousness.

The article is devoted to the synthesis of the various areas of sciences and arts as an important trend of the development of modern consciousness. The examples of this phenomenon are considered, the author makes a conclusion it is based on a text. The synthesis of sciences and arts opens new horizons of the research.

Key words: *synthesis of sciences and arts, text, impressionism.*

Кісельова А. А.

Національний університет “Одеська юридична академія”

УКРАЇНОМОВНА БЛОГОСФЕРА ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ

У статті розглядається актуальність поняття “національна самосвідомість” та доводиться необхідність залучення ресурсів україномовної блогосфери для формування самоідентифікації молоді. На прикладі текстів твіттера “лідера думок” С. Вакарчука унаочнюється впливовий потенціал мережевих текстів.

Ключові слова: *національна самосвідомість, самоідентифікація, мовний вплив, ЗМІ, блогосфера, твіттер.*

Останні півтора роки принесли багато змін у життя нашої країни, її економіко-політичну ситуацію, відносини не тільки з іншими державами, а й зі своїми власними громадянами, які дедалі більше починають залучатися до проблем не тільки персональних, а й загальних – важливих для всієї України, для всіх її мешканців. Не маючи на меті детально зупинитись на сьогоднішній безумовно важкій політичній ситуації, хотілося б, втім, наголосити на тому, як вона відобразилася на ставленні наших співвітчизників до своєї батьківщини. Ідентифікація громадян з Україною істотно зростає. За даними соціологічного опитування, яке оприлюднив Фонд “Демократичні ініціативи”, 95% населення вважають Україну своєю державою, і лише 5% хотіли б відокремлення регіону, в якому проживають. Що стосується Донбасу, тут за відділення регіону від України виступає 35%. “Дуже близькою” чи “достатньо близькою” вважають українську мову і культуру 88% жителів Донбасу. Водночас, як свідчить дослідження, у певній частині громадян досі зберігається подвійна самоідентифікація: і з Україною, і з Росією [6].

На думку Ю. Куц, саме на уявленнях етноспільноти про соціальні вартості, норми, спільне походження, традиції, що своїми коренями сягають далекого минулого ґрунтується національна свідомість [7].

Отже на даному етапі ми вже можемо вільно говорити про таке поняття, як “національна самосвідомість українця”, де “національна самосвідомість”,

за визначенням М. Й. Боришевського, розуміється як “усвідомлення особистістю себе часткою певної національної (етнічної) спільноти та оцінку себе як носія національних (етнічних) цінностей, що склалися в процесі тривалого історичного розвитку національної спільноти, її самореалізації як суб’єкта соціальної дійсності” [4, с. 138]. За А. С. Бароніним, національна самосвідомість – це відносно стійка, усвідомлена, що переживається як неповторна, система уявлень індивіда про себе як про представника певної нації [2, с. 78].

Окрім вищезазначених існує ще багато досліджень проблеми самоідентифікації певної національної спільноти (Г. М. Андрєєва, С. М. Бойко, А. В. Гафіатуліна, М. О. Давидюк, Н. О. Євдокимова тощо), її особливостей, які, однак, залишають достатньо малоопрацьованою проблему власне формування цього явища у осіб, що становлять майбутнє країни, а саме – молоді. Так, В. І. Юрченко стверджує, що “соціально-психологічною передумовою побудови громадянського суспільства, утвердження демократії і збереження незалежності України є формування в її громадян національної гідності, патріотичних почуттів і відповідальності за долю держави” [13], але зусереджується у своїй роботі на чиннику освіти, яка, хоч і відіграє, безумовно, велику роль у становленні молодих особистостей, але є далеко не єдиним, на нашу думку, фактором, що варто розглядати у даному контексті.

На сьогодні той факт, що ЗМІ є могутньою силою впливу на свідомість людей, засобом оперативного повідомлення інформації в різні куточки світу та найбільш ефективним чинником впливу на емоції людини є очевидним і багаторазово доведеним численними дослідниками. Проте, час не стоїть на місці та з кожним днем на перший план виходить такий інформаційний канал, як всесвітня мережа Інтернет. Люди дедалі більше звертаються за новинами не до щоденних газет, які поступово занепадають, а саме до Інтернет-ЗМІ, бо вони оперативно подають новини в режимі реального часу. Серед останніх виокремлюють цифрові версії друкованих чи електронних видань (Дзеркало тижня, Експрес, Тиждень), сайти інформаційних агентств (УНІАН, RegioNews), а також власне Інтернет-видання (Українська правда, Ipress.ua).

Однак сучасні комунікації неможливо уявити без ще однієї складової – блогосфери. Поняття блог (від англ. *web log* – мережевий журнал подій) – це веб-сайт, що дозволяє його автору – блогеру (від англ. *blogger*) публікувати записи (пости), статті, фотографії або відео і отримувати коментарі на них. Із сукупності блогів сформувалася блогосфера (від англ. *blogosphere*), яка є глобальним, але досить неоднорідним середовищем, що і стало об’єктом нашої наукової розвідки. Предметом дослідження є роль популярних україномовних блогів у формуванні національної самосвідомості українців, зокрема молоді як цільової аудиторії цих ЗМІ.

Мета роботи – дослідити потенційний вплив мережевих публікацій на національно-культурні процеси в Україні, що зумовлює наступні **завдання**: 1) розглянути теоретичні засади дослідження блософери; 2) виокремити найперспективніший матеріал для опрацювання; 3) проаналізувати механізми впливу конкретних мережевих текстів на явище самоідентифікації української молоді.

За останні роки все більше публікацій присвячують саме такому аспекту Інтернет-ЗМІ, як блоги. Серед них дослідження, присвячені ролі блогів у фінансовій сфері [12], мовознавчі розвідки, зусереджені на породжених соціальними мережами неологізмах [10], а також аналіз ролі україномовного сегменту блогосфери [9] тощо. Проте, найважливішою серед низки присвячених цій темі праць нам вбачається стаття А. Арбітман, яка визначає функції блогосферного простору, зокрема – “формування громадської думки, бо очевидно, що спільноти, котрі утворюють користувачі блогосфери, презентують притаманну їм громадську думку. Автори найбільш популярних блогів впливають на думку блогерів, для яких вони є авторитетами. Громадська думка, яку формують блогери, виходить за межі блогосфери, оскільки вони є членами реальних суспільств, а не лише учасниками віртуальних спільнот у блогосфері. Під час обговорення у блогосфері актуальних подій та проблем формується громадська думка” [1].

Які ж блоги формують громадську думку в Україні? Хто з блогерів є найпопулярнішим та найавторитетнішим? За результатами топ-10 джерел трафіку “Української блогосфери” за даними Google Analytics [14] перше місце у цьому списку серед соціальних мереж (п’яте у загальному переліку) посідає твіттер (від англ. *twitter* – цвірінькати, щебетати) – соціальна мережа, яка є мережею мікроблогів, що дає змогу користувачам надсилати короткі текстові повідомлення (до 140 символів) – твіти, використовуючи SMS, служби миттєвих повідомлень і сторонні програми-клієнти.

За кордоном, проте, твіттер вже став не просто способом зв’язку чи впливу, а й вагомим чинником наукових досліджень. Так М. Циммер та Н. Дж. Проферс з Університету Вісконсина аналізують у своїй статті “Топологія досліджені твіттеру: дисципліни, методи й етика” [15] 382 академічні публікації, при створенні яких застосовувалась ця соціальна мережа, а у 2014 р. в Америці була видана збірка “Твіттер і суспільство”, що об’єднала близько 50 наукових праць різних дослідників, які опікуються проблемами використання мікроблогінгу та його зв’язку з різними соціальними процесами. Робіт вітчизняних науковців, що використовували б новітні технології твіттеру, ми, однак, не знайшли, що акцентує як на актуальності, так і на новизні даного дослідження.

За останні кілька років твіттер засвоїло чимало українських суспільно-політичних діячів (П. Порошенко, Ю. Тимошенко, С. Цеголко, В. Кириленко,

М. Добкін тощо), але найбільша аудиторія належить наразі С. Вакарчуку (https://twitter.com/s_vakarchuk), якого читають більше 1,1 мільйона людей (актуальна інформація на 10.08.2015 р.). Наведене підтверджують і численні опитування, проведені різними медіа – зокрема Інтернет-платформа Cultprostir з'ясувала, що С. Вакарчук є лідером громадської думки українців [5], а голосування каналу ТСН визнало його “найавторитетнішим українцем” [11]. Таким чином, саме твіти цього суспільного діяча вбачаються нам найперспективнішим матеріалом дослідження.

Твіттер С. Вакарчука існує вже майже 6 років (з жовтня 2009 р.), за цей час кількість постійних читачів його зросла до 1,1 мільйона осіб (тільки серед зареєстрованих у цій соціальній мережі користувачів). Кількість повідомлень, опублікованих С. Вакарчуком нараховує 3,505 (актуальна інформація на 10.08.2015р.), що становить приблизно 50 на місяць.

Проаналізувавши близько 900 твітів, доступних на даний момент для перегляду, ми дійшли висновку, що основними темами повідомлень є:

1) інформація, що стосується діяльності гурту “Океан Ельзи” (*Один з найкращих днів в студії сьогодні! – 21.07.2015*; тут і далі – орфографія та пунктуація С. Вакарчука);

2) особисті враження автора щодо конкретних людей чи подій, тобто висловлення подяки (*Дуже дякую всім, хто підтримував нашу команду Голосу Країни! Ми разом з вами, крок за кроком, робимо важливу справу! – 07.06.2015*), захоплення (*Київ. Мистецький Арсенал. На виставці геніальної українки Катерини Білокур. Сходіть, не пошкодуйте. – 20.07.2015*), вітань (*З Днем Пам'яті! З Днем Перемоги! – 08.05.2015*), співчуття (*Горько, когда люди умирают молодыми... Искренние соболезнования семье Жанны! – 16.07.2015*) тощо;

3) футбол (*Вітаю Динамо з подвійною перемогою!!!! І дякую вболівальникам Шахтаря та Динамо за справжню єдність на Олімпійському! – 04.06.2015*);

4) соціально-політичні міркування автора, що відображають його громадянську позицію (*Я не політик. На вибори не збираюсь. Але мені не все одно – тому, я думаю і пропоную. Якщо нас буде хоч 10-15 відсотків – країна зміниться! – 07.08.2015*).

Кількість повідомлень останньої категорії, яка й становить головний інтерес для нашого дослідження, не є однорідною, а, очевидно, відповідає подіям того чи іншого часового відрізка та виступає чітким відображенням думок п. Святослава про них. Це підтверджується словами самого блогера – *Користуючись можливістю, прошу всіх, поставитись з розумінням до великої кількості “політичних повідомлень” в моїй ленті. Час зараз такий:* – 24.02.2015.

Треба зазначити, що інтерфейс твіттера передбачає два способи “вподобати” повідомлення – зробити “ретвіт” (тобто відобразити його на своїй власній сторінці) та додати до обраного (окремої стрічки із забезпеченням швидкого доступу до нього як користувачу, так і його підписникам). С. Боклаж, яка займалась дослідженнями останньої функції, зазначає, що люди найчастіше додають твіти до обраного “як відповідь на зміст твіту. Це передбачає, що твіт надає інформацію, яку користувач хоче поширити. Проте це можна розглядати скоріше як міжособистісну форму комунікації на противагу ретвітингу як формі масової комунікації. Респонденти стверджують, що додавання до обраного є більш приватною формою схвалення, оскільки іншим доводиться зробити більше кроків, щоб відшукати доданий до обраного твіт. Ретвіт же повідомлення завжди включає його репост у своїй власній стрічці і передбачає, що користувач не лише схвалює інформацію, але й вважає її гідною масового поширення” [3].

Наголосимо, що під час дослідження твіттера С. Вакарчука ми звернули увагу на те, що у більшості повідомлень кількість реблогів більша за кількість додавань до обраного. Це, на нашу думку, підкреслює ступінь підтримки, що нею автор користується у своїх підписників, а також їхнє бажання розповсюджувати висловлені ними думки.

Головним критерієм оцінювання важливості твіту для читачів, отже, вважаємо саме кількість ретвітів (перша цифра у дужках) та додавань до обраного (друга цифра), за якою у порядку зменшення й подаємо наступний перелік повідомлень, що в сумі відзначили не менше, ніж 1 тисяча людей:

1. *Незалежність – це не річ. Її не можна купити чи прийняти як дар. Незалежність – це дитина. Її треба народити і виховати. І захищати усе життя!* – 24.08.2014 (3,2 тис.; 2,4 тис.);
2. *Сьогодні моя країна на очах перетворюється на Державу!* – 21.02.2014 (2,8 тис.; 1,8 тис.);
3. *Не дивіться на Україну, як на землю своїх батьків. Дивіться на неї, як на землю своїх дітей. І тоді прийдуть зміни...* – 24.10.2014 (2,7 тис.; 2,1 тис.);
4. *Слушай серце, а не радио. Смотри в глаза, а не на экран телевизора. Открывай души, а не страницы в интернете. И будешь знать правду...* – 17.06.2014 (1,9 тис.; 1,3 тис.);
5. *Кожен з тих, хто загинув в ці дні зробив для майбутнього України більше ніж усі політики разом взяті. Слава Героям!* – 21.02.2014 (2,5 тис.; 1,4 тис.);
6. *Я вырос во Львове. Мой родной язык украинский. Но сегодня я буду разговаривать по-русски. Искренне. Восток и Запад – одно целое.* – 26.02.2014 (1,8 тис.; 1 тис.);
7. *Мотивація у того, хто захищає свою землю, завжди на порядок вища*

- ніж у того, хто воює на чужій. Це в людській природі. Україна вистійть! – 28.08.2014 (1,6 тис.; 1,1 тис.);
8. Страшно усвідомити, що саме десятки вбитих і тисячі поранених стали причиною того, що відбулося зараз в ВР. Надто висока ціна! – 21.02.2014 (1,6 тис.; 850);
9. Я дякую мамі і татові за те, що навчили мене говорити українською мовою. Вона прекрасна! – 09.11.2014 (1,5 тис.; 2,1 тис.);
10. В країні, де через політику гинуть люди, не можна бути "в політиці" чи "поза політикою". Можна бути або громадянином або овочем. – 28.10.2014 (1,5 тис.; 1,3 тис.);
11. Слава Україні! – 21.02.2014 (1,5 тис.; 1,1 тис.);
12. Коли закінчиться це жахливе кіно? Коли у режисера цього фільму пересохне його хвороблива уява?!!!! – 18.02.2014 (1,5 тис.; 757);
13. Объявляю премию в 1 миллион русских рублей тому, кто предоставит мне видео моей прямой речи где я выступаю против России или русского языка. – 27.02.2014 (1,5 тис.; 673);
14. Сьогодні не стоїть питання за кого ти будеш голосувати завтра. Сьогодні стоїть питання де ти житимеш завтра? У вільній країні чи в тюрмі? – 30.11.2013 (1,5 тис.; 540);
15. Війна завжди змінює свідомість націй. Одні починають ще більше боятись. Інші – більше не бояться нікого. Як буде з нами? Залежить від нас самих – 11.02.2015 (1,4 тис.; 1,4 тис.);
16. Кров на бруківці по вулиці Інститутській... Це неможливо винести без сліз... І неможливо забути... НІКОЛИ! – 22.02.2014 (1,3 тис.; 798);
17. Нема щастя більшого ніж бути вільним. Вільним не від зобов'язань. Вільним від обмежень. Власних обмежень. – 01.08.2014 (1,2 тис.; 953);
18. Якщо крісло слизьке від крові, то всидіти на ньому – нереально. – 22.01.2014 (1,2 тис.; 616);
19. Три ключові проблеми сьогоденної України: корупція, низький інтелектуальний рівень, і байдужість. – 06.03.2014 (1,2 тис.; 613);
20. Зараз вперше за всі роки незалежності настав момент істини. Кожен нарешті може перевірити наскільки він любить Україну. – 01.03.2014 (1,2 тис.; 610);
21. В усіх містах України після концерту люди масово співають гімн. Хтось скаже тренд? Не думаю. Це перші кроки реальної самоідентифікації! – 30.09.2014 (1,1 тис.; 964);
22. Цинічний популізм політиків, безкарна корупція чиновників та неосвічена байдужість громадян – триголовий змії який з'їдає Україну зсередини. – 18.07.2015 (1,1 тис.; 763);
23. Хочете запустити реформи, які гарантовано дадуть результат? Почніть з дитячих садків... – 16.09.2014 (1,1 тис.; 403);

24. *Я став вільною людиною не тому, що добився успіху... Я добився успіху тому, що став вільною людиною – 29.09.2014 (1 тис.; 864);*
25. *Я люблю європейське кіно, американський блюз і російську класичну літературу. І я не хочу вибирати. Я люблю Україну. – 16.12.2013 (975; 729);*
26. *Досить у всьому звинувачувати ментальність. Ментальність – це жити так, як жили твої батьки. І все. Ти можеш жити по-іншому... Якщо захочеш. – 29.11.2014 (908; 832);*
27. *По поводу мотивации патриотизма. Патриотизм – это любовь. Любят не за что-то, а потому что не могут не любить. – 19.04.2014 (876; 652);*
28. *Моя позиція: я нікого і нічого не боюся. І за свою країну готовий на все! Є лише одна річ, якої я боюся – людська дурість. Будьте Мудримі! – 01.02.2014 (876; 589);*
29. *Армія може захистити нас сьогодні. Економіка може нагодувати нас завтра. Але тільки освіта зробить нас сильними післязавтра. – 30.03.2014 (862; 624);*
30. *Для того, щоб не гинути на чужих війнах – нам потрібно виграти війну з власною байдужістю, власним страхом та власною безвідповідальністю. – 26.04.2015 (817; 1 тис.);*
31. *Ми закликаємо світ втрутитись в ситуацію в Україні. А як кожен з нас втрутився у ситуацію в своїй країні за 23 роки? Наша доля – в наших руках. – 28.08.2014 (760; 699);*
32. *Зробіть тихо одну маленьку справу заради Батьківщини. Це буде більшим патріотизмом ніж постійно голосно співати гімн чи кричати лозунги. – 04.08.2015 (759; 847);*
33. *НАША НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ: МИ РІЗНІ – АЛЕ МИ РАЗОМ! – 03.03.2014 (739; 484);*
34. *Українцям потрібно будувати свою еліту. Не мажорів напівграмотних, а справді еліту. Яка патріотизм і інтелект зробить головною зброєю країни. – 18.03.2014 (733; 558);*
35. *Никакие обстоятельства не заставят меня ненавидеть тот или другой народ. Как и признать превосходство одного народа над другим. – 25.03.2014 (714; 512);*
36. *Держава – це не пільги в метро і дешевий газ. Держава – це мільйони людей готових працювати і допомагати один одному ради спільного майбутнього. – 22.11.2014 (695; 772);*
37. *Людина, яка немає принципів- ніколи не стане щасливою... Нація, яка не має принципів – ніколи не стане успішною. – 11.01.2014 (679; 491);*
38. *Не зовнішні загрози, не ціни на нафту, не інопланетяни, а рівень свідомості суспільства – головна причина проблем в країні. Ну і успіхів*

також. – 11.01.2015 (665; 744);

39. *Я виходжу на Майдан не агітувати за ЄС. Я хочу щоб влада з повагою ставилась до своїх громадян. Тих хто за ЄС і хто проти. До Всіх!* – 09.12.2015 (655;338);
40. *Українці повинні багато переосмислити. Зламати стереотипи, перебороти недовіру один до одного. І разом йти вперед. Це – єдиний вихід.* – 14.03.2014 (647; 416).

Л. Мальцева у своєму ґрунтовному дослідженні мовного аспекту української блогосфера зазначає, що в ній “використовується широка система мовних засобів лексичного, морфологічного та синтаксичного рівнів” і наводить детальну її класифікацію [8], спираючись на яку, виокремлюємо такі характерні риси наведених вище повідомлень:

– на лексичному рівні часто використовуються слова з оцінним значенням (*страшно; прекрасна; жахливе*);

– морфологічна система характеризується використанням особових займенників типу “ми” та ін., що, з одного боку, вказують на особистісність блогу, з іншого – на єдність автора з читачем, його ідентифікацію як єдине ціле “читач + автор” (*Але тільки освіта зробить нас сильними післязавтра; Наша доля – в наших руках; Наша національна ідея: ми різні – але ми разом!*), а також імперативних форм, що несуть смислове навантаження і виражають прагматичні настанови й вимоги автора, які полягають у переконанні, спонуканні адресата до дії, зміни його світогляду (*Не дивіться на Україну, як на землю своїх батьків. Дивіться на неї, як на землю своїх дітей. І тоді прийдуть зміни...; Слушай серце, а не радио. Смотри в глаза, а не на экран телевизора. Открывай души, а не страницы в интернете. И будешь знать правду...*);

– у синтаксичній будові переважають окличні речення, що передають емоції (*Будьте Мудрими!; Це перші кроки реальної самоідентифікації!*), нанизування однорідних членів речення, що надає блогу художнього забарвлення, увиразнює предмет мовлення, привертає увагу до поставлених проблем (*Для того, щоб не гинути на чужих війнах – нам потрібно виграти війну з власною байдужістю, власним страхом та власною безвідповідальністю*), повтори, які надають вислову виразності, образності, емоційної забарвленості чи психологічного навантаження (*Незалежність – це не річ. Її не можна купити чи прийняти як дар. Незалежність – це дитина. Її треба народити і виховати*), риторичні запитання, які підкреслюють авторську думку (*А як кожен з нас втрутився у ситуацію в своїй країні за 23 роки?*).

Наведені тексти, отже, перш за все мають на меті не проінформувати читачів, а скоріше – вплинути на них, змусити замислитись над певними актуальними національними та соціально-політичними проблемами, своєю

роллю у житті країни, тим внеском, котрий може зробити кожен із нас. Ці питання непокоять С. Вакарчука як свідомого громадянина і, використовуючи свій статус відомої особистості, він наголошує на них, спонукає кожного, хто хоче його почути, згадати про власну національну приналежність, соціальну роль та елементарну людську гідність. Як зазначає сам С. Вакарчук: “Я не політик. На вибори не збираюсь. Але мені не все одно – тому, я думаю і пропоную. Якщо нас буде хоч 10–15 відсотків – країна зміниться!”

Таким чином, можемо зробити висновок, що, хоча дослідження блогосфери є всевітньо визнаним перспективним напрямком, в нашій країні воно поки не є широко представленим і досі реалізується обмежено. Наприклад, пропонуване нами вивчення текстів україномовного твіттера, який є однією з найвпливовіших соціальних мереж (зокрема, блогу такої відомої особистості, як С. Вакарчук), не має аналогів у вітчизняному мовознавстві, хоча вбачається нам перспективним і вартим подальших більш ґрунтовних наукових розвідок.

Розглядаючи проблему формування національної самоідентифікації сучасної молоді, що є наразі надзвичайно актуальною, на нашу думку, просто необхідно залучати якомога більше новітніх засобів, що їх використовує кожна молода людина, та досліджувати способи творення такого самоосвідомлення у найприродніший для неї спосіб – під час користування комп’ютером та смартфоном, які на сьогодні є постійними супутниками більшості осіб, що завтра формуватимуть наше суспільство і скеровуватимуть його у тому напрямку, який буде окреслений для них сьогодні.

Л і т е р а т у р а :

1. *Арбітман А.* Комунікативний простір блогосфери: функції та дисфункції / А. Арбітман // Актуальні проблеми психології, соціології, педагогіки. – К., 2010. – С.116–123.
2. *Баронин А. С.* Этническая психология / А. С. Баронин. – К. : Тандем, 2000. – 264 с.
3. *Боклаж Є.* Дослідження “обраного” у Твіттері : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua.ejo-online.eu/1850>.
4. *Боришевський М. Й.* Національна самосвідомість та ідентифікація громадян як чинник демократичних перетворень в українському суспільстві / М. Й. Боришевський // Соціально-психологічний вимір демократичних перетворень в Україні. – К. : Український центр політичного менеджменту, 2003. – С. 138–144.
5. Вакарчук став лідером громадської думки : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://24tv.ua/news/showNews.dovakarchuk_stav_liderom_gromadskoyi_dumki__opit_uvannya&objectId=556739.

6. День Соборності і національна самоідентифікація українців : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrainian.voanews.com/content/sobornist-day/2609297.html#relatedInfoContainer>.
7. Куц Ю. Національна свідомість і самосвідомість у етнополітиці й державотворенні / Ю. Куц // Актуальні проблеми державного управління : наук. зб. – Х. : Харк. філ. УАДУ, 2000. – № 2 (7). – С. 45–52.
8. Мальцева Л. Українська блогосфера : функціонально-стильова характеристика / Л. Мальцева // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2011. – Вип. 52. – С. 278–289.
9. Місце українських блогів у світовій блогосфері : [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://webstyletalk.net/node/193>.
10. Олексічук Ю. Блогосфера як джерело поповнення словникового запасу / Ю. Олексічук // Сучасні дослідження з іноземної філології : зб. наук. праць. Вип. 7 / відп. ред. М. П. Фабіан. – Ужгород : ТОВ “Папірус-Ф”, 2009. – С. 301–308.
11. Святослав Вакарчук став найавторитетнішим українцем за результатами голосування ТСН : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.1plus1.ua/novyny/svyatoslav-vakarchuk-stav-nayavtoritetnishim-ukrayincem-za-rezultatami-golosuvannya-tsn-325199.html>.
12. Чи “світить” блогам роль інструмента бізнесу? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://blogosphere.com.ua/2008/07/10/blogs-business-instrument/>.
13. Юрченко В. І. Формування в молоді національних самосвідомості – одне з головних завдань освіти / В. І. Юрченко // Рідна мова. – № 18. – С. 13–15.
14. Як зросла роль соціального трафіку : Основні джерела трафіку “Української блогосфери” : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://blogosphere.com.ua/2010/11/18/main-traffic-sources-for-ukrainian-blogosphere/>.
15. Zimmer M. A topology of Twitter research : disciplines, methods, and ethics // *Aslib Journal of Information Management*. – Vol. 66. Iss: 3. – P. 250–261.

Киселева А. А. Україноязычная блогосфера как современный способ формирования национального самосознания.

В статье рассматривается актуальность понятия национальное самосознание и доказывається необходимость привлечения ресурсов украиноязычной блогосферы для формирования самоидентификации молодежи. На примере текстов твиттера лидера мнений С. Вакарчука наглядно показывается потенциал влияния сетевых текстов.

Ключевые слова: национальное самосознание, самоидентификация, языковое влияние, СМИ, блогосфера, твиттер.

Kiselova A. A. Ukrainian blogosphere as a modern way of national self-consciousness formation.

The article is dedicated to the study of national self-consciousness formation in young people and modern ways that can be used in the process, such as Ukrainian blogosphere. The impact web-texts have on national self-identification is proved by the analysis of twitter of such well-known and influential person for our society as S. Vakarchuk.

Key words: national self-consciousness, self-identification, influence, verbal behavior, mass media, blogosphere, twitter.